

ἩΩΣ ΕΓΓΕΙΝΑ ΕΜΠΟΡΟΣ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ.

Ἠ

Ἡ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΣ ΥΨΟΥΣΑ

(ΥΠΟ Σ. ΒΙΑΔΕΡΟΥ.)

Ἰωάννης ὁ Κοδμανός, ὁ ἐκ τῆς χειραμαξίου μνήμης, εἶχεν ἀδελφόν, κατοικοῦντα εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅστις ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπεμπεν εἰς τὸν ἀδελφόν του, τὸν Ἰωάννην, γαλλικὰς πραγματείας. Ὁ Ἰωάννης ὅμως, ἐμπορευόμενος κυρίως μετὰ τῆς Ῥωσσίας, δὲν ἐκαλογνώριζεν αὐτὰς καὶ ἐπομένως τὰς ἐπεμπεν εἰς τῆς ἀδελφῆς του, τῆς Κ. Χάνλυ, ὅπου ἤμην ὑπάλληλος, διὰ νὰ πωλῶνται. Ὡς ἐκ τούτου ἀπέκτησα πολλὴν πείραν τῶν γαλλικῶν πραγματειῶν, δὲν εἶναι δὲ κενοδοξία μου ἂν εἶπω ὅτι ἐγγεῖνα κριτῆς αὐτῶν καλλήτερος ἢ ὅσον οἱ ἐμπορευόμενοι ἀγγλικὰς πραγματείας ἐπεθύμουν πρὸς ἐμὲ νὰ ἦναι.

Ἡμέραν τινὰ Κύριός τις, Ἀλλὰν Μελβίλ καλούμενος, ἦλθεν εἰς Βοστώνην φέρων μεθ' ἑαυτοῦ πραγματείας γαλλικὰς, ἀξίας 30000 ταλλήρων, τὰς ὁποίας ἐπεθύμει νὰ πωλήσῃ ὅλας ὁμοῦ ἐφ' ἅπαξ. Συνίσταντο εἰς μέταξαν, μεταξωτὰ, χορδὰς μουσικῶν ὀργάνων, κλωστὰς, σειρήτια, χειρόκτια, σάλια καὶ λοιπὰ φαντάσιαι μᾶλλον ἢ χρησιμότητος εἶδη. Ἐπισκεφθεὶς αὐτὰ ἐνόησα ὅτι αἱ τιμαὶ των ἦσαν ἀπὸ δέκα ἕως δεκαπέντε ἢ καὶ εἴκοσι τοῖς ἑκατὸν κατώτεροι τῶν ὑπὸ τοῦ Κοδμανοῦ ἐκ Γαλλίας πεμπομένων καὶ ἐπομένως ὅτι ἀρκετὰ ἤθελον κερδήσει ἂν ἠγόραζον αὐτάς. Πλὴν τὸ κατάστημά μου δὲν ἐχώρει τὰς πραγματείας ταύτας καὶ οὔτε χρήματα μοῦ ἐπερίσσειον διὰ νὰ ἀγοράσω αὐτάς.

Τὴν ἐπαύριον ἢ τὴν τρίτην ἡμέραν, ἰστάμενος μετὰ τινος κυρίου παρὰ τὴν ὁδόν, ἐξέφρασα τὴν λύπην μου ὅτι δὲν εἶχον 30000 τάλ. διὰ νὰ ἀγοράσω μερίδα πραγματειῶν ἐκ τῆς ὁποίας ἐβλεπον ἀρκετὰ κέρδη. « Ἀφοῦ ἔχει οὕτως » μοι εἶπεν, « ἰδοὺ ἀντίχρυς ὁ ἑκατομμυριοῦχος Γ. Γραίης, ὅστις εἶναι πρόθυμος νὰ κερδήσῃ. Ἄν θέλῃς ἐλθὲ νὰ σὲ εἰσάξω εἰς αὐτὸν ἐπὶ τῆ συμφωνία ὅμως νὰ φέρῃς τὰς πραγματείας καὶ νὰ τὰς ἐκθέσῃς εἰς τὸ εὐρύχωρόν μου κτήμα καὶ ἀντί

ἐνοικίου νὰ μοι δώσῃς τὸ τρίτον τοῦ κέρδους, εἰς δὲ τὸν Κ. Γραίην τὸ ἕτερον τρίτον. Τὸ κατάστημά σου δὲν εἶναι κατάλληλον διὰ τοιαύτην ἐκθεσιν. »

« Καλὰ » τῷ ἀπεκρίθην, « ὑπάγωμεν εἰς τοῦ Κ. Γραίη. » Ἀμέσως ἐκινήσαμεν, ἐγὼ δὲ κατὰ πρῶτον ἐπὶ ζωῆς μου εὐρέθην τότε εἰς τοῦ μεγαλεμπόρου ἐκείνου. Ἀφοῦ ἐξέθηκα εἰς αὐτὸν τὴν γνώμην μου περὶ τῶν πραγματειῶν τὰς ὁποίας ἐπεθύμουν ν' ἀγοράσω καὶ τῷ εἶπον ὅτι ἠλπίζον ἐντὸς ἐξήκοντα ἡμερῶν νὰ ἐκκαθαρισθῶσι τὰ πάντα, προσέφερον εἰς αὐτὸν τὸ τρίτον τῶν κερδῶν ἂν μὲ εὐκόλυε τὰ χρήματα, τὰ ὁποία θὰ ἐπληρώνοντο δέκα ἡμέρας μετὰ τὴν παραλαβὴν τῶν πραγματειῶν.

« Ἄ, σεῖς οἱ νέοι » μοι εἶπεν, « τρέχετε πολὺ, καὶ ἐγὼ δὲν ἐννοῶ νὰ ρίψω χρήματα ἀδῆλως. » « ὦ, Κύριε, » τῷ ἀπήντησα, « ἔχω πεποιθήσιν ὅτι δὲν θὰ προκύψῃ καμμία ζημία » καὶ ἐπανελάθον τοὺς λόγους τοὺς στηρίζοντας ταύτην τὴν γνώμην μου. Ὁ κύριος ὅστις μὲ εἰσήγαγεν εἶπεν ὅτι καὶ αὐτὸς μοι προσέφερε τὸ κτῆμά του, καὶ ὅτι δὲν ἀμφέβαλλε νὰ μὲ ἐμπιστευθῇ μὲ ὁποιανδήποτε πραγματειῶν ποσότητα.

« Καλὰ », εἶπεν ὁ Κ. Γραίης, « ἀφοῦ ὁ νέος ἔχει τόσῃν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν καλὴν ἐκθεσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, θὰ τὸν δοκιμάσω. » Στραφεὶς δὲ πρὸς ἐμὲ « Πότε, κύριε » μοι εἶπε, « θὰ σοῦ χρειασθῶσι τὰ χρήματα; » « Μετὰ δέκα ἡμέρας » τῷ ἀπήντησα, « Καλὰ, » εἶπεν, « ἔχεις τὸν λόγον μου. »

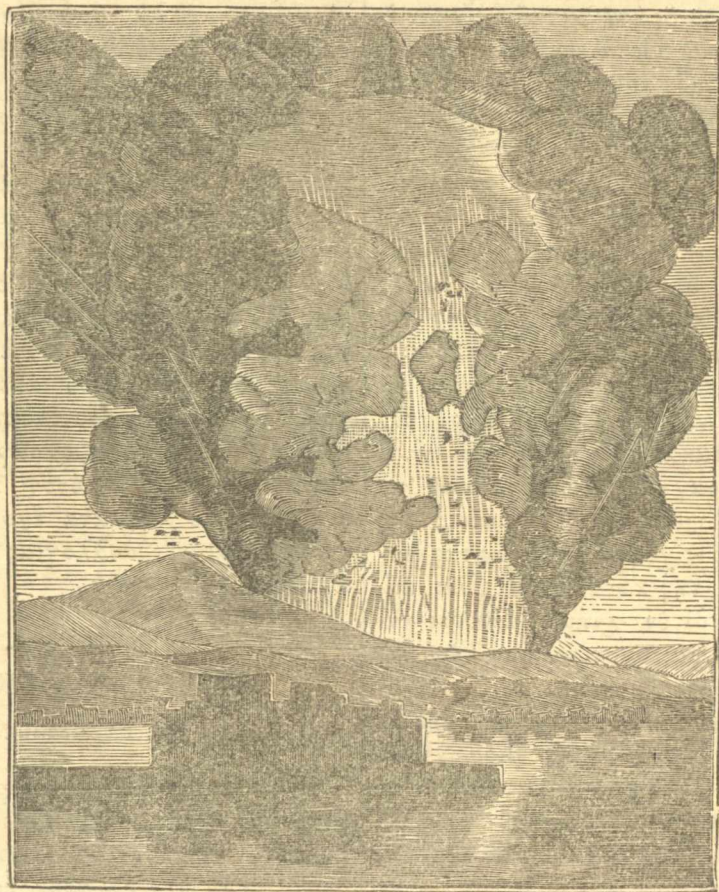
Ἀναχωρήσας ἐκ τοῦ Κ. Γραίη ἐπορεύθην πρὸς τὸν Μελβίλ μετὰ τοῦ ὁποίου ἐτελείωσα τὰς συμφωνίας, τὴν δὲ ἐπομένην πρωίαν παρέλαβεν τὰς πραγματείας, εἰδοποίησα, καὶ ἐξέθηκα αὐτάς αὐθημερόν εἰς πώλησιν.

Πλὴν δὲν ἤμην ἐγὼ ὁ μόνος ὅστις ἐπεθύμησα νὰ ἀγοράσω τὰς πραγματείας ἐκείνας, οἱ ἄλλοι ἔμποροι ὅμως ἠλπίζον, μακροκαιροῦντες νὰ λάβωσιν αὐτάς εὐφθηνότερα, ὅθεν καὶ δυσαρεστηθέντες ἐναντίον μου διέσπει-

μερικὴν ἀλλὰ δι' ὅλους τοὺς τόπους. Παν-
τοῦ τὸ πιεστήριον τοῦ τυπογράφου δύναται
να θεωρηθῆ ὡς τύπος τῆς εἰς τὴν χώραν
ἐκείνην γενομένης βιομηχανικῆς μεταβολῆς.
Ἡ μεταβολὴ αὕτη ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ
εἶναι καταπληκτικὴ, ἅς παρηγορώμεθα δὲ
ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν ἤρχισεν ἤδη κίνησις οὐχ'
ἡ τυχούσα πρὸς βιομηχανικὰ ἔργα. Ἡ χρῆ-
σις τοῦ ἀτμοῦ ὡσημέραι γίνεται καὶ παρ'
ἡμῖν κοινοτέρα· χυτήρια δὲ καὶ μηχανουργεῖα
πρὸς κατασκευὴν μικρῶν μηχανῶν ἤρχισαν
ἤδη εἰς πολλὰ μέρη νὰ ἰδρύνωνται· ἐσχάτως

μάλιστα καὶ αὐτὸς ὁ Πειραιεὺς (1) τείνει νὰ
λάβῃ ὄψιν βιομηχανικῆς πόλεως. Ἄς ἐλπί-
σωμεν λοιπὸν ὅτι καὶ ὁ τόπος μας, ὅστις ἄλ-
λοτε ἔστειλεν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου
ἐκ τῶν προϊόντων τῆς βιομηχανίας του, δὲν
θ' ἀργήσῃ νὰ προμηθεύῃ τὴν Ἀνατολὴν τοῦ-
λάχιστον ἀπὸ εἶδη τινα καλλήτερα καὶ εὐθη-
νότερα τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων.

(1) Τὸ ἐν Πειραιεὶ χυτήριο καὶ μηχανουργεῖον τοῦ Κ.
Γ. Βασιλειάδου ἀγγέλλει τὴν κατασκευὴν καὶ πώλησιν πολ-
λῶν μηχανῶν, ἀτμομηχανῶν καὶ ἐλαιοπιεστηρίων τελείων,
περὶ τῶν ὁποίων ἀκριβεῖς πληροφορίες δύναται νὰ δώσῃ ὁ
ἐνταῦθα ἀναποκρίτης τοῦ καταστήματος Θ. Παράσχου.

ἩΦΑΙΣΤΙΑ (*)
ΒΕΣΟΥΒΙΟΝ.

δέκα περίπου μίλια (ἀγγλ.) πρὸς ἀνατο-
λὰς τῆς Νεαπόλεως, ἐν μέσω μεγάλῃς καὶ
καλῶς καλλιεργημένης πεδιάδος ὑψοῦται τὸ
ὄρος Βεσοῦβιον, φέρον ἐπὶ μιᾶς βάσεως κο-
ρυφᾶς δύο. Κατὰ τοῦτο τὸ Βεσοῦβιον ὁμοιά-
ζει μὲ τὸν Παρνασσόν. Ἡ μία τῶν κορυφῶν

του, *Σόμμα* καλουμένη, θεωρεῖται κοινῶς ὡς
τὸ Βεσοῦβιον τοῦ Στράβωνος καὶ λοιπῶν ἀρ-
χαίων συγγραφέων· ἡ δὲ ἄλλη, ἣτις σήμερον
εἶναι ὑψηλότερα, φέρει τὸν κρατῆρα τοῦ ἡ-

(*) Ἐν σελ. 28 κατὰ παραδρομὴν ἐγράφη Ἐτνα ἀντὶ
Ἀτνα.

φαιστίου, ὅστις σχεδὸν ἀδιακόπως καπνίζει.
Τὸ ὄρος ἔχει ὕψος 3,900 ποδῶν ὑπὲρ τὴν ἐ-
πιφάνειαν τῆς θαλάσσης, καὶ δύναται τις ν'
ἀναβῆ εἰς αὐτὸ διὰ τριῶν διαφόρων ὁδῶν. Αἱ
ὁδοὶ ὁμως αὐταὶ εἶναι πολὺ δύσκολοι, ἐπειδὴ
τὸ σχῆμα τοῦ ὄρους εἶναι κωνικόν καὶ ὀλι-
σθηρὰ ἢ κατακαλύπτουσα αὐτὰς τέφρα. Ὅταν
τὸ Βεσοῦβιον δὲν ᾔῃαι εἰς κατάστασιν ἐκρή-
ξεως ὁ πλησιάζων αὐτὸ οὐδένα αἰσθάνεται
φόβον ἐπειδὴ περὶ τὰ δύο τρίτα τοῦ ὕψους
του εἶναι καλλιεργημένα καὶ μόνον ἡ κορυ-
φὴ του φαίνεται γυμνή. Ἐπὶ τῆς λάβας, ἣτις
κατὰ καιροὺς ἐξεληθοῦσα ἐκ τῶν κρατήρων του
ἐξηπλώθη ἐν τῇ πεδιάδι καὶ παρὰ τὴν θάλασ-
σαν, εἶν' ἐκτισμένοι οἰκίαι, χωρία καὶ πόλεις
ἔχουσαι περὶ αὐτὰς κήπους ἀμπελῶνας καὶ
ἀγρούς ἐν ἀνθηρᾷ καταστάσει· πλὴν ὁ ἐπι-
σκεπτόμενος τὴν θέσιν δὲν δύναται ν' ἀπο-
φύγῃ τὴν λύπην ἃμα ὡς ἐνθυμηθῆ ὅτι ὑπ'
αὐτὰ εἶναι τεθραμμένοι πόλεις καὶ χωρία,
εἶναι κεκαλυμμένοι κῆποι καὶ ἀγροὶ, οἵτινες
ἄλλοτε ἦσαν ἀνθηρότατοι. Τὸ Πορτίκι εἶν' ἐκ-
τισμένον ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου Ἡρακλείου, τὰ δὲ
περίχωρά του ἐπὶ τῆς Ῥεσίνης· ὀλίγον δὲ ἀ-
ποτέρω κεῖται ἡ δυστυχὴς Πομπηία εἰς τὰς
ὁδοὺς τῆς ὁποίας μετὰ δεκαοκτῶ σχεδὸν αἰ-
ῶνων ἀνυπαρξίαν σήμερον περιπατεῖ πάλιν ὁ
ἐκπεπληγμένος περιηγητῆς! Ἐπὶ τῶν ἡμε-
ρῶν τοῦ Στράβωνος (10 Μετὰ Χρ.) τὸ ὄρος
ἐθεωρεῖτο ὡς κατασβεσθὲν πλέον, καθότι
μόνον ἐκ τῆς τεφρώδους ὄψεως τῆς κορυφῆς
του καὶ τῶν αἰθαλωδῶν κατὰ τὴν χροᾶν πε-
τρῶν ἐτεκμαίρετο ὅτι τὸ χωρίον ἐκαίετο πρό-
τερον καὶ εἶχε κρατῆρας πυρὸς « σβεσθῆναι
δὲ ἐπιλιπούσης τῆς ὕλης. » (1) Εἶχον λοιπὸν
ἐξαιλεφθῆ παντελῶς πλέον ἐκ τῆς μνήμης
τῶν ἀνθρώπων τὰ κατὰ τὰς ἐκρήξεις τοῦ
Βεσοῦβίου ὅτε αἴφνης, τὸ 79 Μετὰ Χριστὸν
ἔτος, τὸ ὁποῖον ἦτο καὶ πρῶτον τῆς βασιλεί-
ας τοῦ Τίτου, ἐκρηξίς τρομερὰ ἐπλήρωσε τὴν
ἀτμοσφαῖραν μὲ νέφη ἐκ τέφρας, φθασάσης
μέχρι τῆς Μικρασίας καὶ τῆς Αἰγύπτου! ἐξε-
τόξευσε πλῆθος λίθων, καὶ τόση ἐκ τοῦ ὄρους
ἐξέρευσε λάβα ὥστε τὸ Ἡράκλειον, ἡ Στα-
βία καὶ ἡ Πομπηία κατεχώθησαν καθ' ὀλο-
κληρίαν. Εἰς ταύτην τὴν ἐκρήξιν ἀπέθανε καὶ
ὁ ἱστορικὸς Πλίνιος ὁ πρεσβύτερος, πεσὼν
θύμα τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς πρὸς τὴν ἐ-
πιστήμην ἀγάπης του.

(1) Στράβ. βιβλ. Ε'. 1, 8.

Ἐκτοτε ἐκρήξεις τοῦ Βεσοῦβίου μνημονεῦ-
ονται σχεδὸν περὶ τὰς πεντήκοντα, ὧν τρο-
μερωτάτη λέγεται ἡ κατὰ τὸ 1631 συμβᾶσα.
« Ἀναφέρεται, » λέγει ὁ καθηγητῆς Παλμιέ-
ρης. « ὅτι 4000 ἄνθρωποι καὶ 6000 ζῶα
κατ' αὐτὴν ἀπέθανον. Τρεῖς ἑκατονταετηρί-
δες εἶχον παρέλθει ἀφότου τὸ ὄρος ἐφαίνετο
ὄλως δι' ὄλου σβεσθὲν· χόρτος εἶχε φυτρώ-
σει πλέον καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κρατῆρος, οἱ δὲ
ποιμένες ἀφόβως ὠδήγουν τὰ πρόβατά των
ἐκεῖ. Καταληφθέντες λοιπὸν αἴφνης πολλοὶ
ἐκρημνίσθησαν εἰς τὴν ἄβυσσον, ἣτις ὑπὸ
τοὺς πόδας των ἠνοιχθή, πολλοὶ ἐπνίγησαν
ἢ ἐτάφησαν ἐντὸς τοῦ πυρίνου βέουματος, καὶ
ἄλλοι κατεστράφησαν ὑπὸ τῶν πεφυρακτω-
μένων λίθων, οἵτινες ἐξήρχοντο ἀπὸ τὴν κο-
ρυφῆν καὶ τὰ ἄλλα ἀνοιχθέντα τοῦ ἡφαιστίου
στόματα. »

Μετὰ τὴν φοβερὰν τοῦ 1631 ἐκρηξίν ἐ-
πηκολούθησαν πολλαὶ ἀκόμη μεγάλαι, μί-
α τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος
συμβᾶσα. « Κατὰ τὰς ἰσχυρὰς κεντρικὰς ἐ-
κρήξεις » λέγει ὁ αὐτὸς καθηγητῆς Παλμιέ-
ρης, ὅστις μετὰ ἀκριθείας παρετήρησε τὴν
ἐφετεινὴν « μεγάλη χάσματα συνήθως ἀνοι-
γονται ἐκ τῶν ὁποίων ἐξέρχεται ὕλη, ὡς ἀπὸ
τόσα στόματα, ὧν τὰ χαμηλότερα εἶναι καὶ
τὰ κινδυνωδέστατα. Τοῦτο συνέβη καὶ κατὰ
τὴν παροῦσαν ἐκρηξίν. Τὴν νύκτα τῆς 14)26
ἀπριλίου, κατὰ τὴν θέσιν Ἀτριο δὲλ καβάλλο,
ἐν τῷ μεγάλῳ χάσματι, τὸ ὁποῖον πρὶν
εἶχε γείνει, ἠνοιχθή στόμα. Ὡς ἐκ τοῦ ἀνοιγ-
ματος δὲ τούτου ἐσχηματίσθη εἰς τὴν θέσιν
ἐκείνην λόφος τῆς ὁμοιάζων μὲ σειρὰν μικρῶν
ὀρέων κάτωθεν τῶν ὁποίων ἔρρεεν ἡ λάβα τα-
χέως, ὡς ποταμὸς πύρινος, ἐνῶ ἐκ τοῦ κεν-
τρικοῦ κρατῆρος ἐξήρχοντο ἀδιακόπως καὶ
μετὰ μεγίστης ὀρμῆς λάβα, καπνὸς, τέφρα,
καὶ ἄλλα τοῦ ἡφαιστίου γεννήματα, ὑψού-
μενα 1500 μέτρα, καὶ τὸ ὄρος τρομερῶς ἐ-
μυκάτο. Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐξήρχετο λάβα
καὶ ἐκ τῶν ἐννέα νέων κρατήρων οἱ ὁποῖοι
κατὰ τὴν παροῦσαν ἐκρηξίν εἰς διάφορα μέρη
τοῦ ὄρους ἠνοιχθήσαν. Ἀφοῦ δὲ ἐπαυσε ἡ
λάβα τὸ ὄρος ἐξηκολούθει ἐκπέμπον τέφραν
καὶ ἐλαφροπέτρας καὶ ἀκόμη ἐμυκάτο. Μετὰ
ταῦτα ὁμως ἐπαυσε καὶ μὴκῶμενον ἡ δὲ βρο-
χὴ τῆς τέφρας ἠλαττώθη. Ἀκολούθως ἐπὶ ἡλ-
λον φοβεραὶ καταιγίδες, αἵτινες κοινῶς εἶναι
ἐπικίνδυνοι, διότι παράγουσαι μεγάλους χει-
μάρους, καταβιβάζουσαι τὰς τέφρας καὶ τὰς

νασθε να με θεωρήσητε ως προληπτικήν, ἄλογον, μικρόψυχον καὶ μωρὸν· καὶ ἴσως σεῖς ἔχετε δίκαιον καὶ ἐγὼ ἄδικον, ἀλλ' ἡ γνώμη μου μετεστράφη καὶ ἡ ἀπόφασίς μου δὲν μεταβάλλεται· θὰ ἀποπλεύσητε χωρὶς ἐμοῦ.»

Τότε οἱ φίλοι, οἵτινες ἐμελλον νὰ συνταξιδεύσωσι καὶ μάλιστα αἱ κυρίαί, προσεπάθησαν παντὶ σθένει νὰ τὴν καταπέσωσιν ὅπως ἀλλάξασα πάλιν γνώμην ἔλθῃ μετ' αὐτῶν, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον. Τέλος τὴν 13 Ἰουνίου 1782 τὸ πλοῖον ἀπέπλευσε. Κατ' ἀρχὰς ὁ πλοῦς τοῦ ἦτο εὐχάριστος, ἀλλὰ περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Αὐγούστου ὁ ἄνεμος ἔπνεε σφοδρὸς, ὁ δὲ οὐρανὸς ἐκαλύφθη, καὶ τὸ ταξείδιον προσέλαβε χαρακτῆρα ἐπικίνδυνον. Ὡς ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ οὐρανοῦ λάθος τι εἰσχωρήσαν εἰς τοὺς ναυτικούς ὑπολογισμοὺς ἔκαμε τὸν πλοίαρχον νὰ νομίζῃ ὅτι εὕρισκετο ἑκατὸν περίπου λεύγας μακρὰν τῆς ξηρᾶς, ἀλλὰ τὴν νύκτα τῆς 4 αὐγούστου ναύτης τις φυλάττων ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐνόμισεν ὅτι βλέπει κύματα θραυόμενα ἐπὶ βράχου· ἐπισύρας λοιπὸν τὴν προσοχὴν καὶ τῶν ἄλλων ναυτῶν ἐβεβαιώθη περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ πράγματος. Τότε εἰδοποιηθεὶς περὶ τούτου ὁ πλοίαρχος ἀμέσως διέταξε νὰ ἀλλάξωσι διεύθυνσιν, ἀλλὰ πρὶν ἢ ἡ διαταγὴ τοῦ ἐκτελεσθῆ τὸ πλοῖον μετὰ μεγάλης ὀρμῆς προσέκρουσε κατὰ τῶν βράχων. Αἱ ἀντλῖαι καὶ τὰ ἄλλα βοηθήματα πρὸς οὐδὲν ἠδύναντο νὰ ὠφελῆσωσιν, ἡ δὲ καταστροφὴ τοῦ πλοίου ἐφαίνετο ἀναπόφευκτος. Οἱ ἐπιβάται λοιπὸν, τινὲς μὲν κολυμβῶντες, τινὲς δὲ ἐπὶ τῶν ἀκατίων, προσεπάθουν νὰ σώσωσιν ἑαυτοὺς ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, πλὴν πολλοὶ κατὰ τὴν μετάβασιν ταύτην ἐπνίγησαν, καὶ θὰ ἐχάνοντο περισσότεροι ἂν ὡς ἐκ Προνοίας ἢ βίας τοῦ ἀνέμου δὲν ἤλαττοῦτο.

Οἱ ἐκ τοῦ ναυαγίου σωθέντες κατέλαβον καὶ τὴν ξηρὰν ἀλλ' ἡ ξηρὰ ἐκεῖνη ἦτο τῆς νοτίου Ἀφρικῆς παραλία καὶ οἱ κίνδυνοι τῶν διασωθέντων ἦσαν καὶ αὐτοῦ τοῦ ναυαγίου φοβερῶτεροι. Εὐθὺς ἅμα ἐξημέρωσεν οἱ ἰθαγενεῖς ἐπιπεσόντες ἤρπασαν ὅ,τι ἠδυνήθησαν ἀπ' αὐτῶν. Τότε ἀπεφασίσθη νὰ ὁδοιπορήσωσι μέχρι τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς καλῆς Ἑλλάδος· ἀλλ' οἱ Ἀφρικανοὶ ἀκολουθοῦντες αὐτοὺς κατὰ βῆμα ἀδιαλείπτως ἠνόχλουν καὶ ἐπλήγωνον, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ ἐθανάτωνον αὐτούς. Ἐνοχλούμενοι οὕτως ὑπὸ τῶν ἐγγω-

ρίων ἀφρόνως διηρέθησαν καὶ οἱ μὲν ἔλαβον ἄλλην οἱ δὲ ἄλλην ὁδὸν, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου καὶ οἱ κίνδυνοι αὐτῶν καὶ αἱ ἀπώλειαι ἔγειναν μεγαλείτεροι. Τέλος τινὲς ἐξ αὐτῶν ἀπαντήσαντες μετὰ πολλὰ παθήματα καὶ πολυχρόνιον ὁδοιπορίαν Ὀλλανδοὺς τινὰς ἐκ τῶν ἐν Ἀφρικῇ Ὀλλανδικῶν κτήσεων διηγήθησαν τὰ κατ' αὐτοὺς καὶ εὗρέθη ὅτι ἡ ὁδοιπορία τῶν διήρκει ἡμέρας 117! Οἱ Ὀλλανδοί, ἂν καὶ εὕρισκοντο τότε εἰς πόλεμον κατὰ τῶν ἀγγλῶν ὅμως περιεποιήθησαν αὐτοὺς καὶ ἐπεμφαν πρὸς ἀναζήτησιν καὶ τῶν ἄλλων ἐξ ὧν εὔρον ἀκόμη δώδεκα. Πάντες οἱ λοιποὶ εἴτε ἀπὸ πείναν εἴτε ἀπὸ κόπον εἴτε ἀπὸ πληγᾶς ἢ καὶ ἄγρια θηρία ἀπέθανον καὶ οὔτε ἶχνος αὐτῶν πλέον εὗρέθη!

Πλὴν, πρὸς τί, ἴσως ἤθελέ τις ἐρωτήσῃ, αὕτη ἡ διήγησις; Δὲν προέκειτο περὶ ὄνειρου; Ναι, ἀλλ' ἀκριβῶς ἐνταῦθα κεῖται τὸ ἀξιοσημείωτον τοῦ πράγματος διότι τοιοῦτον ἦτο καὶ τῆς γυναικὸς τὸ ὄνειρον. Αἱ αὐταὶ φοβεραὶ σκηναὶ τῇ ἐπαρουσιάσθησαν τρὶς καθ' ὕπνον! Εἶδε τὴν ἀκτὴν τῆς Ἀφρικανικῆς παραλίας, τὸ μέγα καὶ ὠραῖον πλοῖον ριπτόμενον μετὰ μεγάλης ὀρμῆς ἐπὶ τῶν βράχων, τὰ κύματα ἀφρίζοντα καὶ τὰς λοιπὰς φοβερὰς σκηνας, καὶ τὰς εἶδε τρὶς ἐπανηλλημένως!

Ὅτε ἡ εἶδησις τῆς ἀπωλείας τοῦ ἐν λόγῳ πλοίου ἔφθασεν εἰς Ἀγγλίαν, πολλοὶ ἐλυπήθησαν λύπην ἀπαρηγόρητον, καὶ εἰς τούτων ἦτο καὶ ὁ σύζυγος τῆς ὄνειρευθείσης γυναικὸς. Νομίζων ὅτι ἡ γυνὴ καὶ τὰ φίλτατά του ἦσαν ἐπὶ τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου ἐθρήνει τὴν ἀπώλειάν των πικρῶς. Πλὴν μετὰ ἐξ μῆνας εὕρισκόμενος εἰς τὴν οἰκίαν τῆς πενθερᾶς τοῦ ἤκουσε τὸν κρότον ἀμάξης σταθείσης παρὰ τὴν θύραν. Εἶναι ἀπερίγραπτος ἡ ἐκπληξίς καὶ ἡ χαρὰ τὰς ὁποίας ἠσθάνθη ὅτε μετ' ὀλίγον ἐνηγαλίσθη τὴν θρηγουμένην σύζυγον καὶ τὰ τέκνα του. Ἡ πιστὴ ἐκείνη σύζυγος μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὴν ἐνεργείας διὰ τοῦ πρώτου ἐξ Ἰνδιῶν εἰς Εὐρώπην μεταβαίνοντος πλοίου ἐπέστρεψε πρὸς τὸν σύζυγόν της εὐλογοῦσα καὶ εὐχαριστοῦσα τὸν Θεὸν διὰ τὸν θαυμάσιον τρόπον ὃν μετεχειρίσθη ὅπως σώσῃ αὐτὴν καὶ τὰ τέκνα της.